

IŠ LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS  
VIEŠOJO VALDYMO GRUPĖ**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS STATYBOS ĮSTATYMO NR. I-1240 KETVIRTOJO SKIRSNIO PAVADINIMO PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 22<sup>1</sup> STRAIPSNIU ĮSTATYMO NR. XIV-462 PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS UŽIMTUMO ĮSTATYMO NR. XII-2470 IV SKYRIAUS PAVADINIMO, 55, 56, 57, 60 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 59<sup>1</sup>, 59<sup>2</sup> STRAIPSNIAIS ĮSTATYMO NR. XIV-463 PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS ADMINISTRACINIŲ NUSIŽENGIMŲ KODEKSO PAPILDYMO 362<sup>1</sup> STRAIPSNIU IR 589 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO NR. XIV-464 PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS MOKESČIŲ ADMINISTRAVIMO ĮSTATYMO NR. IX-2112 40<sup>1</sup> STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO NR. XIV-465 1 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO NR. I-1336 PAPILDYMO 15<sup>1</sup> STRAIPSNIU ĮSTATYMO PROJEKTU****(toliau - Projektai)****(TAP-21-1533 (2) (TAIS NR. 21-30492(3))**

2021-12-01 Nr. NV-3074

Vilnius

**Projekto rengėjas:** Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija.**Projekto tikslas:** mažinti nelegalų darbą statybose.**Projekto uždaviniai:**

- numatyti realią atsakomybę statytojui (užsakovui) ar jo pasitelktam rangovui už neskaidriai statybose dirbančius asmenis;
- sukurti nesudėtingą informacinių technologijų sprendimą, leidžiantį kontroliuojančioms institucijoms, taip pat statytojui (užsakovui) ar jo pasitelktam rangovui nesudėtingai patikrinti ar asmuo yra skaidriai dirbantis.

**Dabartinė situacija:** Statybų sektorius išlieka vienas rizikingiausių ekonominės veiklos sektorių, kuriuose yra didelis neapskaitytos ekonomikos mastas. Kontrolės institucijos, atlikdamos remonto, statybos darbus atliekančių asmenų, įmonių patikrinimus ir kontrolės veiksmus susiduria su problema nustatant atsakingus asmenis. Nėra modernių ir užsienio šalių praktiką atitinkančių priemonių identifikuoti statybos ir remonto darbus atliekančius asmenis.

Lietuvos Respublikos Seimas 2021 m. birželio 29 d. priėmė Lietuvos Respublikos statybos įstatymo Nr. I-1240 ketvirtojo skirsnio pavadinimo pakeitimo ir įstatymo papildymo 22<sup>1</sup> straipsniu įstatymą Nr. XIV-462, Lietuvos Respublikos užimtumo įstatymo Nr. XII 2470 IV skyriaus pavadinimo, 55, 56, 57 ir 60 straipsnių pakeitimo bei įstatymo papildymo 59<sup>1</sup> ir 59<sup>2</sup> straipsniais įstatymą, Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso papildymo 362<sup>1</sup> straipsniu ir 589 straipsnio pakeitimo įstatymą, Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 40<sup>1</sup> straipsnio pakeitimo įstatymą (toliau – Įstatymai), įsigaliosiančius nuo 2022 m. sausio 1 d.

Šiuose įstatymuose buvo numatyta įteisinti statybininko saugos tapatybės identifikavimo kodo privalomumą ir skaidriai dirbančiojo asmens tapatybės identifikavimo sistemą.

Projektai teikiami keičiant nuo 2022 m. sausio 1 d. turėjusius įsigaliojusių Įstatymus.

**Projekto esmė.** Projektu siekiama užkirsti galimybes atsakingiems asmenims išvengti realios atsakomybės už neskaidriai statybose dirbančius asmenis ir pasinaudoti jau veikiančia informacine sistema, siekiant kontroliuojančioms institucijoms patikrinimo metu, taip pat statytojui (užsakovui) ar jo pasitelktam rangovui nesudėtingai patikrinti ar asmuo yra skaidriai dirbantis.

Lietuvos Respublikos statybos įstatymo projektu (toliau – SĮ) siūloma nustatyti pareigą kiekvienam asmeniui, atliekančiam statybos darbus statybvietėje, visu statybos darbų atlikimo metu privalomai turėti Skaidriai dirbančiojo asmens identifikavimo kodą (toliau – Kodas), suformuotą

Valstybinio socialinio draudimo įstatyme nustatyta tvarka; atsakomybę statytojui (užsakovui) arba pasitelktam rangovui už esančių statybvietyje asmenų identifikavimą.

Lietuvos Respublikos užimtumo įstatymo projektu (toliau – UĮ) siūloma įtvirtinti pareigą darbdaviui užtikrinti, kad jo darbuotojai, kurie pagal specialiuosius įstatymus privalo turėti Kodą, turėtų darbo vietoje ir (ar) atlikdami darbus jį pateiktą UĮ 55 straipsnyje išvardintoms kontrolės institucijoms, darbdavio užsakovams, ar kitiems asmenims (statytojui (užsakovui) ar rangovui).

Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatyme (toliau – VSDĮ) siūloma įtvirtinti asmenų, kuriems gali būti suformuojamas Kodas, grupes, Kodo suformavimo atvejus ir jo galiojimo panaikinimą, Kode užšifruojamų duomenų sąrašą bei Kode užšifruotos informacijos patikrinimą.

Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo projektu (toliau – MAĮ) siūloma už netinkamą UĮ 56<sup>l</sup> straipsnyje įtvirtintų skaidriai dirbančiojo asmens tapatybės identifikavimo pareigų vykdymą, rangovą ar statytoją įtraukti į Neatitinkančių minimalius patikimo mokesčių mokėtojo kriterijus sąrašą.

Kodas būtų suteikiamas pasinaudojant Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Fondo valdyba) informacine sistema, kurios valdytoja ir tvarkytoja yra Fondo valdyba.

Atsakomybė įtvirtinama SI, UĮ ir Administracinių nusižengimų kodekso (toliau – ANK) projektuose. Darbdaviui (fiziniam asmeniui) ar darbdavio (juridinio asmens) atstovams, taip pat priimančiosios Lietuvos įmonės vadovui ar jo įgaliotam asmeniui atsakomybė bus taikoma pagal ANK projekto 96<sup>l</sup> straipsnį tais atvejais, kai šie subjektai neužtikrins, kad jų ar siunčiančiųjų įmonių darbuotojai turėtų Kodą. Statybvietyje esančių asmenų tapatybės identifikavimo reikalavimų pažeidimą, atsakomybę juridiniams asmenims numatyta SI projekte, o juridinių asmenų vadovams ar atsakingiems asmenims, taip pat rangovams fiziniams asmenims – ANK projekte.

**Atitiktis Vyriausybės programai.** Projektai įgyvendinamos Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. XIV-72 „Dėl Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“.

**Derinimas:** Projektai teikiami pakartotinai po tarpinstitucinio pasitarimo, vykusio 2021 m. lapkričio 23 d. Į šio pasitarimo pastabas dėl Kodo patikrinimų tvarkos, formavimo ir Projekto įsigaliojimo datos iš esmės atsižvelgta.

Vyriausybės Teisės grupė pastabų ir pasiūlymų dėl atitikties įstatymams bei teisės technikos reikalavimams, esminių pastabų neturi.

**Išvada.** Siūlome Projektus svarstyti Vyriausybės posėdyje.

Viešojo valdymo grupės vyresnysis patarėjas

Artūras Norkevičius